

Sångpostillan - Sexagesima

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-11-20
Senast uppdaterad 2020-02-09

SexagesimaellerReformationsdagen

Det levande Ordet

Tredje årgångens läsningar:
GT-text: Jeremia 23:23-29
Epistel: Hebreerbrevet 4:12-13
Evangelium: Johannes 6:60-69
Psaltarsalm: 33:4-9

Dagens bön:

O Gud, du som har givit oss ditt levande ord, Jesus Kristus,
ge oss nåd att sätta vår förtröstan och vårt hopp till honom.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Sexagesima (= den sextionde) är den andra söndagen i förfastan. Den inträffar undersjätte dekadern (i tiden 60 dagar) före påsk. Från och med 1983 bär den binamnet Reformationsdagen. Temat är det levande Ordet. I evangelietexten frågar Jesus de tolv: Inte vill väl också ni gå er väg? Då säger Petrus om Jesus: Du har det eviga livets ord. Vi ska låta Jesus ställa samma fråga oss. Psalmen 48 ska hjälpa oss se vilken vän vi har i Jesus. Till vem annars skulle vi gå?

Psalm 48 Vilken vän vi har i Jesus skrevs omkring 1855 av J Scriven, som var från Irland och arbetade som socialarbetare i Kanada. Den översattes och bearbetades 1984 av Eva Magnusson, författare och musiker från Örebro. Musiken gjordes av den amerikanske juristen och musikern Charles Converse 1868.

Vill du höra Bengt Pleijel predika och Anne Mette Pleijel Johnsson läsa text och sjunga? Klicka här!
Dagens predikan: Johannes 6:60-69

Många av hans lärjungar som hörde honom tala sade: ”Det är outhärdligt, dethan säger. Vem står ut med att höra på honom?”

Jesus, som genast förstod att lärjungarna förargade sig över hans ord, sade till dem: ”Får det här er att vackla? Hur blir det då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut? Det är Anden som ger liv, köttet är till ingen hjälp. De ord jag talat till er är Ande och liv. Men det är några av er som inte tror.” Jesus visste ju från början vilka som inte trodde och vem som skulle förråda honom. Och han fortsatte: ”Det var därför jag sade er att ingen kan komma till mig om han inte får det som gåva av Fadern.” Då drog sig många av hans lärjungar tillbaka och ville inte längre följa med honom.

Jesus sade till de tolv: ”Inte vill väl ni också gå er väg?”

Simon Petrus svarade: ”Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och vi förstår att du är Guds helige.”

Vi läser psalm 48 vers 1.

Vilken vän vi har i Jesus, trofast, kärleksfull och god!
När vi frestas, när vi prövas, vill han ge oss kraft och mod.
Ofta tyngs vi ned av oro, glömmer att vi har en vän
som har lovat vara med oss, hjälpa om och om igen.

Det är inte utan att man studsar då vi hör början av texten: Många av hans lärjungar som hörde honom tala sade: ”Det är outhärdligt, det han säger. Vem står ut med att höra på honom?”

Jesus hade fler lärjungar än de tolv. Vad hade hänt med dem?
De hade varit tillsammans med Jesus en tid.

De hade sett hans gärningar och hört hans ord.
 De hade varit med då Jesus hade talat till de fem tusen i öknen (Joh 6:1 ff).
 De hade undrat hur matfrågan skulle lösas för alla dem.
 De hade sett hur Jesus såg nöden hos dessa fem tusen.
 De hade sett hur en liten pojke kom fram med 5 bröd och två fiskar.
 De hade sett hur Jesus tog emot dem, höll upp dem, tackade Gud.
 De hade sett hur de tolv fick dela ut bröden och fiskarna.
 De hade sett hur de tolv sedan kom tillbaka med tolv korgar fulla.
 Kanske de tänkte: Hur fantastiskt när vi lämnar över våra små resurser till Jesus och hantar hand om dem, vad rikt, vad fint allting blir.

Många av oss vill nog räkna oss som Jesu lärjungar. Vi kan se tillbaka på rika stunder med Jesus. Vi ser hur han varit trofast, kärleksfull och god mot oss. Han var med oss i prövningen. Han ledde oss genom oro och bekymmer. Gång på gång fick vi kraft och mod för våra liv. Men så hände det att det kom tider då vi glömde bort vår vän … Var det vi som drog oss undan eller var det vi som stannade hemma då han sa sitt Följ mig till oss?

Men varför drog så många lärjungar sig undan då? Och varför händer det också idag? Beror det på att vi kom för långt bort från honom? Eller beror det på att det här med Jesus kom för nära? Så länge man kan se vad Jesus gör och stå en bit ifrån och beundra honom så länge går det an. Så länge Jesus ger mig goda tankar och fina åsikter och värmande stämning känns det bra. Men vad händer när han måste skaka om oss?

Vad hade Jesus sagt som gjorde att de drog sig undan? Det var detta:

Jag är Livets bröd... Jag är det levande brödet som kommit ned från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Brödet jag skall ge är mitt kött, jag ger det för att världen skall få leva.

När de tvistade med Jesus om detta sa han:

Om ni inte äter Människosönens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv. (Läs Joh 6:48-56)

Det som stöter oss i texten är nog inte bara de svårsmälta uttrycken. Utan just detta att vi behöver ta emot Jesus för att bli riktiga människor. Alltså inte bara ta emot hans tankar och åsikter. Utan ta emot honom själv. Vi behöver frälsas, räddas.

Jesus själv vill inte bara ge oss åsikter om livet. Han vill ge oss Livet. Därför vill han komma in i oss och leva i oss. Han vill komma in och rädda oss inifrån. Rädda oss från det som gjort oss omänskliga, rädda oss från den förfuskning och förvrängning av Guds plan som skett med oss. Det som gör att vi hamnar i synd och död i stället för i glädje och i liv.

För att rädda oss ger Jesus oss sitt liv. Han ger sig själv åt oss. Han ger oss sin kropp, sitt kött och sitt blod. Kristi kropp för dig utgiven. Kristi blod för dig utgjutet.

Här är korsets anstöt. Det kan reta präktigt folk än i dag. Det är här som texten börjar brottas med oss. Inte bara vi som brottas med texten. Texten brottas med oss och ställer oss vid en skiljeväg. Antingen slingrar vi oss ur textens grepp på oss och säger att detta är ett hårt tal. Eller också låter vi oss besegras av texten och ger Jesus rätt. Vi möter då en som kan frälsa oss från människor från synd och död.

Kom ihåg att det överallt i bibeln, där det talas om att människor brottas med Gud, hittar de en välsignelse. Jakob brottades med Gud i nattmörkret. Många har i nattlig brottningskamp med Gud ropat som Jakob: Jag släpper dig inte med mindre du välsignar mig (1 Mos 32:26).

På andra sidan brottningen ligger en välsignelse och väntar på oss. Vi upptäcker vilken vän vi har i Jesus, trofast kärleksfull och god! Vill vi verkligen vända ryggen åt honom som engagerar sig när problemen tynger ned oss, när frestelser och prövningar drabbar oss? Han vill komma in i oss och hjälpa oss. Om och om igen.

Vi sjunger psalm 48 vers 1.

Vi läser psalm 48 vers 2.

Har du sorger och bekymmer, är du modlös trött och svag,
 Jesus hjälper dig att bära dina bördor dag för dag.
 Han som gråtit våra tårar ser vår ångest och vår nöd.
 Den som sörjer vill han trösta, den som vacklar ger han stöd.

I den här psalmversen räknas det upp en massa saker, som kan få oss att vackla: Sorgerna skakar oss. Bekymren gör oss modlösa, trötta, svaga. Tårar, ångest, nöd får oss att famla och vackla. Också den fromme och frälste kristne gör det. Det står i Ordspråksboken Den rättfärdige faller sju gånger och står åter upp… (24:16 Bibel 1917). Den rättfärdige – också den kristne som har sin rättfärdighet i Kristus – också han/hon vacklar och faller gång på gång. Men han reser sig upp varje gång, ty han har Någon vid sin sida som räcker honom handen. Vilken vän jag har i Jesus! Den som vacklar ger han stöd.

Jesus säger till lärjungarna, som förgade sig över hans ord:

”Får det här er att vackla?

Hur blir det då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut?

Om de blev upprörda över det han tidigare sagt om att äta hans kropp och dricka hans blod, så var det ingenting mot vad han nu påstår: Han ska vända tillbaka till Fadern sedan han blivit korsfäst, död och begravnen och sedan uppstått. Hur blir det då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut? Jesus påstår alltså att han varit hos Fadern och ska vända tillbaka dit.

Varför säger Jesus detta? Allt det Jesus säger vill få oss att tänka. Stannar vi till en stund också vid det, som vi tycker är svårt att förstå, så händer något med hans ord. De blixtrar till. De öppnar sig för oss. Han uppenbarar en hemlighet för oss, som kan få vårt hjärtan att brista ut i jubel.

Johannes har tidigare skrivit om Jesus:

Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och är Faderns hjärta närmast, han har gjort honom känd (Joh 1:18 Giertz översättning).

Det betyder: Jesus kommer ifrån Gud. Han är den som har levt Faderns hjärta närmast. Han vet vad som finns i det hjärtat, en enorm kärlek till dig och mig och alla hans människobarn. Jesus har kommit från Fadern för att berätta för oss om vad som finns i Faderns hjärta. När han fullgjort sitt uppdrag skall han stiga upp dit där han var förut.

Hur ska vi kunna förstå denna hemlighet? Jesus svarar med att tala om den helige Ande.

Det är Anden som ger liv, köttet är till ingen hjälp.

De ord jag har talat till er är Ande och liv.

Om något ska hända med oss, med vår församling, med vår kyrka så beror det inte på någon människas styrka eller kraft utan genom Guds Ande (Sakarja 4:6). Det är Anden som ger liv. Köttet, vår mänskliga natur och duktighet kan inte åstadkomma liv. Köttet är till ingen hjälp. Den norska bibeln säger: Her kan mennesket intet utrette.

Detta liv förmedlar Anden på två sätt:

1) Anden visar vad Fadern gör: ingen kan komma till mig, säger Jesus, om han inte får det som gåva av Fadern. Att du just nu lyssnar till dessa ord och läser är en himmelsk present till dig från vår käre himmelske Fadern. Fadern håller på att genom sin Ande dra dig in i sin kärlek.

2) Anden påminner om vad Jesus säger: De ord jag har talat till er är Ande och liv. Det bor himmelsk elektricitet i Jesu ord. Man kan få en stöt genom dem. En del drar sig tillbaka och vill inte längre följa honom. Man vill inte höra. Men dem som hör hans ord och tar vara på dem får liv, ljus, kraft från dem. Jesu ord kan tala in liv, uppmuntran, tröst i alla våra sorger och bekymmer. Vilken vän vi har i Jesus! Om det sjunger vi nu psalm 48 vers 2.

Vi läser psalm 48 vers 3.

Är du bitter och besviken, har ditt hjärta djupa sår,
säg till Jesus vad du känner, våga tro att han förstår.
Han som bar vår synd och plåga i sin egen kropp en gång
älskar oss och ger oss vila, tänder hopp och föder sång.

Den här versen tar tag i svåra saker som kan ha hänt med oss. Hjärtat har fått djupa sår. Människor har sagt och gjort sådant mot mig som gjort mig bitter och besviken. Jag bär på synd och plåga, skuld och skam. Jag har gjort fel och jag är fel …

Johannes berättar i vår text att många av dem som följt med Jesus nu drar sig tillbaka och inte längre vill följa honom. Nu vände Jesus sig till de tolv. Vi hör en sorg, en smärta i hans röst när han frågar dem:

”Inte vill väl ni också gå er väg?”

Simon Petrus svarade: ”Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord,

och vi tror och vi förstår att du är Guds helige.”

Jesus är Guds helige. De orden pekar på Jesu unika ställning till Fadern. Jesus hör ihop med den Gud som är helig, helig, helig (Jesaja 6:3) Jesus är Guds helige som är sänd från den helige Fadern (Joh 17:11). Han är sänd för att hjälpa oss att leva ett heligt liv såsom han som har kallat er är helig, skriver Petrus, och citerar Skriften: Ni skall vara heliga, ty jag är helig (1 Petrus 1:14-16).

Vad tänker du på när du hör ordet helig? Något skrämmande, perfekt, oåtkomligt eller…?

Jag tänker så här: Gud är helig, helig, helig. Han är hel, han är full av godhet, kärlek, värme, äkthet, friskhet, skönhet …. Där finns en utstrålning i detta ord helig. Helighet är inte en vilande egenskap hos Gud. Den är i rörelse mot oss. Det bor en längtan i den: Ni skall vara heliga, ty jag är helig.

När Jesaja hörde sången om Guds helighet som seraferna sjöng, blev han först rädd. Ve mig jag förgås, ropade han. Han blev rädd därför att han såg hur oren och smutsig och oäkta han själv var. Jag har orena läppar. Förut hade han bara sett hur dåliga människor omkring honom var. Och han hade i sina predikningar gisslat dem. Men nu, nu såg han sin egen synd. Och blev förkrossad.

Lägg märke till vad som då händer. Ett glödande kol från altaret rörde vid honom. Elden brände inte sönder Jesaja. Den brände inte hans synden. Jesaja som trodde att han skulle förkastas från Guds ansikte får nu ett av de största uppdrag man kan få. Han blev profet. (Jesaja 6:8 och jämför med Petrus i Lukas 5:8-10).

Det bor en helande rörelse i Guds helighet. Gud längtar efter att förmedla till oss godhet, kärlek, värme, äkthet, friskhet, skönhet ….

Hur går det till?

Läkedomen ligger i att höra och ta emot hans ord.
De ord jag har talat till er är Ande och liv.

Petrus säger till Jesus:

Du har det eviga livets ord.

Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det. (Lukas 11:28)

Hans ord är liv för var och en som finner dem och en läkeDOM för hela hans kropp (Ords 4:22).

När dina ord öppnar sig ger de ljus. (Psalt 119:130).

Om hjärtat har fått djupa sår, om människor har sagt och gjort sådant mot mig som gjort mig bitter och besviken, om jag bär på synd och plåga, skuld och skam och känner att jag har gjort fel och att jag är fel, säg till Jesus vad du känner, våga tro att han förstår.

Tala med Jesus om det. Kanske du behöver en själasörjare som hjälper dig att se hur Guds förlåtelse bränner bort din synd och fyller dig med sitt liv. Där ordets Ljus kommer in måste mörkret försvinna (läs Joh 1:5).

Lyssna i nattvarden in hans ljusord till dig: Kristi kropp för dig utgiven. Kristi blod för dig utgjutet! Då händer det: Han som bär vår synd och plåga i sin egen kropp en gång älskar oss och ger oss vila, tändar hopp och föder sång.

Efteråt kan du säga:

Vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern och han var full av nåd och sanning … av hans fullhet har vi alla fått, nåd och åter nåd (Joh 1:14, 16 Folkbibeln).

Vi sjunger vers 3.

Du ordbrukare! Förr i världen, på den gamla goda tiden,
brukade prästerna avsluta predikan med denna bön:

Lovad vare Gud
som med sitt ord
tröstar
lära,
förmäna
och varnar oss.
Hans helige Ande
stadfäste ordet i våra hjärtan
att vi icke må vara glömska hörare

utan dagligen tillväxa
i tro, hopp och kärlek,
och varda saliga
genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Bed den bönen och tänk efter om du fick någon tröst, något du fick lära dig.
Fick du någon förmaning? Någon varning?
Vad vill den helige Ande hjälpa dig med sedan du läst denna predikan?